

CHESSIE

2.87

CHESAPEAKEKERHO

TOIMIHENKILÖT - FUNKTIONÄRER

HALLITUS

Puheenjohtaja

Anita Soinjoki

Suonotkontie 4 A 9, 00630 HELSINKI, puh. 90-746 225

Varapuheenjohtaja

Irma Koponen

Kaskenkaatajantie 16 A 15, 02100 ESPOO, puh. 90-466 098

Sihteeri

Anita Novitskij

Pelimannintie 21-23, F 27, 00420 HELSINKI, puh. 90-531 865

Muut jäsenet

Gun Holmström

Sudenkaari 45 as 26, 02580 SIUNTIO as, puh. 90-262 580

Marja-Liisa Koivunen

Porslahdentie 12 as 8, 00980 HELSINKI, puh. 90-317 171

Rahastonhoitaja

Solveig Bergholm

Suonotkontie 4 B 20, 00630 HELSINKI, puh. 90-746 534

POSTISIIRTOTILI No. 424 54 - 7

CHESSIE -lehti

Pätoimittaja

Anita Soinjoki

Toimittaja

Irma Koponen

ILMOITUKSET

1/1 sivu mk 50,-

1/2 sivu mk 30,-

1/4 sivu mk 20,-

kuvien rasterointi
ä mk 15,-

KANNESSA: JANET MORRIS JA DAWN

Tätä kirjoittaessani on enää kaksi viikkoa chessietreffeihin. Valmistautuminen on ollut käynnissä jo useita kuukausia, mutta hyvällä syyllä voidaan puhua tunnelman tihtymisestä ja jännityksen kasvamisesta meillä, jotka olemme järjestämässä treffejä.

Ilmoittautumisia on määräpäivään mennessä tullut mukavasti ja olen varma siitä, että niitä tulee vielä lisää. Suuri prosentti ilmoittautuneista on uroksia, miksi näin? Narttujen omistajat herättää! Pystymme varmasti järjestämään mukaan-tulonne vaikka vähän myöhäisessä vaiheessakin. SOITELKAA!

Uutta tänä vuonna on, että olemme pystyneet laatimaan alustavan aikataulun ohjelmastamme yhdessä kiharakerhon treffitoimikunnan kanssa. Toivon tämän helpottavan osallistumistanne toimintaan treffeillä. Pyrimme myös saamaan aikataulun esille siellä paikan päällä, jotta jokainen pysyisi porukassa mukana. Eräs toivomus minulla olisi esittää teille kaikille: OLKAA AJOISSA PAIKALLA. Esim. näyttely on suunniteltu alkavaksi klo 9.30. Lähtekää kotoa 1/2 tuntia aiottua aikaisemmin, niin ehditte kaikessa rauhassa ulkoiluttaa koiranne ja ILMOITTAUTUA toimitsijoille. Ilmoittautuminen on ensiarvoisen tärkeä toimenpide, jotta voimme osoittaa useaksi päiväksi tuleville majapaikan. Muistattehan ottaa omat petivaatteet tai makuupussin mukaan. Ne, jotka osallistuvat metsästyskoulutukseen ottanevat omat dummyt mukaan. Omat termospullot eväskahvia varten olisi myös muistettava.

Lauantaina tarjoutuu myös mahdollisuus ostaa dummyjä, hihnoja ja pillejä ym. tarvikkeita. Tarja Kottelin Hangö Läderfix'istä on lupautunut auttamaan meitä harjoituksissa ja myymään tarvikkeita.

Sunnuntaina saamme ehkä "silmaeläinlääkärin" paikalle. Silmätarkastukseen kannattaa osallistua, jos edellisestä tarkastuksesta on enemmän kuin vuosi. Hinna ei ole vielä tietoa, mutta tällaiset joukkotarkastukset ovat yleensä edullisia.

Chessiekerhon paitoja on vielä muutama jäljellä myyntiä varten. Samalla voidaan keskustella uusien tilaamisesta mikäli halukkaita löytyy tarpeeksi. Treffeiltä yli jäänyt riista myydään edulliseen hintaan. Näin toivomme voivamme parantaa kerhon palvelua niille, jotka tulevat kauempaa. Toivottavasti mielenkiintoa edellä mainittuihin palveluutoihin löytyy.

Uutta tänä vuonna on myös se, että metsästystestiin saa osallistua vain sellainen koira, joka ottaa riistaa. Niille, jotka eivät aikaisemmin ole esim. nähneet riistaa, järjestetään erilliset riistaharjoitukset. Sama koskee myös kiharoita, sillä viime vuonna testi venyi liian pitkäksi suuren osallistujamäärän vuoksi. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni ohjaaja koirineen rohkaistuisi menemään taipumuskokeisiin syksyllä.

Tässä lehdessä on Janet Morrisin, tämän vuoden tuomarin/kouluttajan haastattelu. Kysymykset ovat Ruotsin chessiekerhon lehden toimittajien asettamat. Näin teillä on mahdollisuus tutustua etukäteen vieraaseemme. Viikon kuluttua omista treffeistämme lähtee ennätysmäisen suuri joukko Ruotsiin osallistuakseen heidän treffeihinsä. Siellä osallistumme mm. näyttelyyn, jälki- ja tottelevaisuuskokeisiin. Pidättehän peukkuja.

Odotan innolla teidän ja koirienne tapaamista. Chessietreffit ovat meikäläiselle vuoden kohokohta. Toivokaamme kaunista säätä. Iloista mieltä ei tarvitse toivoa, se on minusta aina ollut matkassa kun chessieväki koirineen kokoontuu.

Anita Soinjöki

Chessietreffit

A I K A T A U L U

Perjantai	24.7.	klo 14.00 alkaen majoittuminen riistaharjoitukset klo 19.00 päivällinen illanviettoa
Lauantai	25.7.	klo 8.00 aamupala klo 9.30 riistaharjoitukset klo 12.00 lounastauko klo 13.00 metsästystesti klo 17.00 päivällinen klo 18.00 illanviettoa, sauna, makkaran grillausta ym.
Sunnuntai	26.7.	klo 8.00 aamupala klo 9.30 näyttely klo 11.30 riistaharjoitukset klo 14.00 lounas siivous kotiinlähtö
Ruokien hinnat (maksetaan paikan päällä):		
Perjantai:	Keitto, leipä, maito	15,-
Lauantai:	Aamukahvi (tee), puuro, leipä, leikkeleet Lounas: eväspussi (2 sämpylää, kahvi, tee tai mehu) Päivällinen (makaronilaatikko, leipä, maito)	10,- 10,- 15,-
Sunnuntai	Aamupala (katso lauantai) Lounas (lihapullat, maito, leipä, kahvi)	10,- 20,-
Majoitusmaksut:	40,- mk/vuorokausi/vuode (lapset 20,- mk) teltta tai asuntovaunu 10,- mk/vuorokausi	
Osallistumismaksut:	30,- mk koulutus/koira/vuorokausi 15,- mk näyttely/koira 15,- mk taipumustesti/koira	

Kuva: Veikko Wahroos

Suomen Kennelliitto — Finska Kennelklubben r.y:n

SKL — FKK:n valtuuston 26. 11. 1983 hyväksymät 3 vuoden koeajalle alkaen 1. 1. 1984

NOUTAJAROTUJEN TAIPUMUSKOESÄÄNNÖT

1 § Yleistä

Noutaja on metsästyskoira, jonka päätehtäviin kuuluu ammutun pienriistan talteenotto metsästäjälle. Tyypillinen noutaja on iloinen ja vilkas, luottavainen ja ystävällinen luonteeltaan.

Kokeen tarkoituksena on todeta vastaavko koiran luonne ja käyttöominaisuudet rotumäärittelyä ja onko koiralla edellytyksiä koulutettavaksi pienriistan talteenottoon ja noutajien metsästyskokeeseen.

Koe on tarkoitettu sekä kouluttamattomille että eri koulutusasteissa oleville yli 8 kk:n ikäisille noutajille.

2 § Järjestäminen

Järjestävän yhdistyksen on saatava lupa kokeen järjestämiseen rotujärjestön hallitukselta ja anottava koe SKL — FKK:n määräysten mukaisesti.

Anomuksessa on mainittava ylituomari ja hänen varamiehenä sekä muut tuomarit, koeaika ja -paikka, järjestäjä, ilmoittautumismaksun suuruus sekä kenelle ja mihin mennessä ilmoittautuminen ja maksu on suoritettava.

3 § Osallistumisoikeus

Kokeisiin saavat osallistua SKL — FKK:n rekisteröimät yli 8 kk:n ikäiset noutajat, samoin FCI:n jäsenjärjestön rekisteröimät ulkomaalaisen omistamat noutajat. Koetoimikunnalla on

oikeus rajoittaa kokeisiin osallistuvien koirien lukumäärää olosuhteiden niin vaatiessa ottaen huomioon SKL — FKK:n ohjeet osanottorajoituksista.

Koiran on oltava rokotettu SKL — FKK:n määräysten mukaisesti ja koiran ohjaaja esittää koeaikalla koiran rokotustodistuksen.

Kokeisiin ei saa osallistua:

- kiimainen narttu
- kantava narttu 30 vrk ennen ja 42 vrk jälkeen synnytyksen
- tarttuvaa tautia sairastava koira
- koira, jolla kokeen suoritusta vaikeuttava vamma, josta koira kärsii tai koira, joka on vamman takia puudutettu
- ylituomarin tai hänen perheenjäsenensä omistama tai ohjaama koira
- kokeessa toimivan tuomarin tai toimitsijan koira
- tuomari ei saa arvostella viimeisen 6 kuukauden aikana luonaan koulittamaansa koira.

4 § Ilmoittautuminen

Kokeisiin on ilmoitettava viimeistään neljatoista vuorokautta ennen koepäivää ellei toisin ole määrätty.

Jos koira 3 §:ssä mainituista tai niihin verrattavista syistä on estynyt osallistumasta ja ohjaaja esittää tästä eläinlääkärintodistuksen tai siihen verrattavan tosittien, maksettakoon ilmoittautumismaksu takaisin.

Viikkoa ennen koetta tapahtuneista tuomarimuutoksista ilmoitettakoon osanottajille kirjallisesti tai suullisesti ja sitä myöhemmistä muutoksista suullisesti koeaikalla ennen kokeen alkua. Osanottajalle, joka tästä syystä haluaa peruuttaa osanottonsa maksettakoon ilmoittautumismaksu takaisin. Muutoin takaisinmaksu on koetoimikunnan harkittavissa.

5 § Valitukset

Kilpailija, joka katsoo etujaan luokatun, ilmoittakoon asiasta välittömästi ylituomarille, joka pyrkii ratkaisemaan asian. Kilpailija, joka on tyytymätön ylituomarin tekemään selitykseen on oikeutettu tekemään kirjallisen valituksen rotujärjestön hallitukselle kahdeksan vuorokauden kuluessa koepäivästä.

Valitusmaksu, joka on ilmoittautumismaksu kaksinkertaisena, maksetaan takaisin, jos valitus hyväksytään.

Rotujärjestön hallituksen ratkaisuun tyytymätön voi edelleen valittaa SKL — FKK:n hallitukselle neljätolentoista vuorokauden kuluessa ratkaisusta tiedon saatuaan. Tällöin ei valitusmaksua kanneta.

Rotujärjestö antakoon valituksen johdosta lausuntonsa SKL — FKK:n hallitukselle.

Kokeen järjestäjä tai tuomari eivät vastaa kokeen aikana koiralle aiheutuneista vahingoista. Koiran aiheuttamista vahingoista vastaa koiran omistaja tai haltija.

6 § Koiran ohjaaja

Koiran ohjaajan on seurattava tuomarin antamia ohjeita. Ohjaaja, joka rikkoo sääntöjä, ei noudata annettuja ohjeita, häiritsee tuomarin toimintaa tai kokeen aikana julkisesti arvostele tuomaria, voidaan sulkea pois kokeesta ja tehtävään siitä silloin merkintä ylituomarin kertomukseen.

Pyrkimyksenä kuitenkin olkoon, että hyvä ja luottavainen henki vallitsee koiran ohjaajan ja tuomarin välillä.

Ohjaajaa saadaan vaihtaa kesken kokeen vain, jos hän on loukkaantumisen tai muun siihen verrattavan pakottavan synn vuoksi kykenemätön jatkamaan koetta.

Piikkipannan käyttö ja koiran kurittaminen koeaikalla ei ole sallittua.

Kokeen kaikissa vaiheissa ohjaajan on pyrittävä antamaan koiran itsenäisesti esittää taipumuksiaan ja taitojaan, etenkin oma-aloitteista noutotaipumusta. Ohjaaja saa harkintansa mukaan kannustaa koira, muistaa kuitenkin, että hillitty ja ystävällinen äänenkäyttö kuuluu metsästyksen luonteeseen ja edistää noutajan koulutusta.

Tarkoitus on, että ohjaaja tarvittaessa auttaa ja tukee koiraansa äänellään, eleillään ja pillillä. Muita apuneuvoja hän ei saa käyttää ilman tuomarin lupaa.

Ohjaaja voi pitää koiran kytkettynä suoritusten alussa.

7 § Kokeittavat ominaisuudet

- suhtautuminen vieraisiin ihmisiin ja koiriin
- itseluottamus ja aloitekyky
- suhtautuminen laukauksiin
- vainun käyttö
- hakuinto
- noutohalu
- nouto-ote
- palauttaminen
- uimahalu
- yhteistyöhalu
- Noutaja on iloinen, vilkas, luottavainen ja ystävällinen luonteeltaan
- Noutaja ryhtyy selvittämään määrätietoisesti ja oma-aloitteisesti silte osoitettua tehtävää.
- Noutaja on laukauksen aikana rauhallinen, keskittynyt ja äänetön. Koiran saa pitää kytkettynä.
- Noutaja löytää vainuaan käyttäen riistat ja dummyt.
- Noutaja liikkuu ripeästi ja vauhtinsa säilyttäen kunnes löytää riistaa tai dummyn tai kutsutaan pois.
- Noutaja tarttuu riistaan tai dummyyn mieluiten oma-aloitteisesti.
- Noutajari ote riistasta tai dummystä on pehmeä ja varma.
- Noutaja palauttaa riistan tai dummyn ripeästi mieluiten ohjaajan käteen.
- Noutaja on hyvä uimari, joka mene mielellään veteen.
- Noutaja haluaa toimia yhteistyössä ohjaajan kanssa.

8 § Kokeen suorittaminen

Tuomari arvostele koiran käyttäytymisen vesiyöskentelyn, hakutyöskentelyn ja jäljestämisen perusteella. Näitä ei arvostella osasuorituksina vaan ne muodostavat kokonaisuuden, jonka perusteella tuomari muodostaa käsitksen koirasta.

- käyttäytyminen
- vesiyöskentely
- hakutyöskentely
- jäljestäminen
- Kokeen alussa tuomari tarkkailee koirien käyttäytymistä noin kuuden koiran ryhmässä sekä tutustuu jokaiseen koiraan. Tämän lisäksi tuomari seuraa koirien käyttäytymistä koko kokeen ajan.
- Yksi dummy heitetään avoveteen noin 15 m rannaista, jonka jälkeen koira noutaa sen.
- Yksi vesiliutu heitetään mieluiten harvaan kaislikkoon noin 15—25 metriä rannasta.
- Heitetään kuusi esinettä, joista kolme on dummyjä ja kolme lintuja. Pisin nouto on noin 50 m ja lyhin noin 15 m.
- Ennen osuuden alkua voidaan heittää yksi dummy avomaastoon, jonka jälkeen koira saa noutaa.
- Maasto valitaan siten, että koira näkee useimmat heitot, mutta ohjaaja ei lähtöpaikalta aina näe putoamispaikkaa.
- Yhden heiton yhteydessä ammutaan laukaus (hauilikko). Lisäksi voidaan tarpeen vaatiessa ampua toinen laukaus (trainerin tai hauilikkoadapterin).
- Mikäli koira tarvitsee noutokehoituksia ohjaaja saa tuomarin luvalla siirtyä lähemmäksi putoamispaikkaa.
- Laahausjälki tehdään niin, että tuomari voi seurata koiran työskentelyä sekä jäljellä että kaadolla. Koiran tulee mieluiten oma-aloitteisesti noutaa kani. Jäljen pituus on noin 80 m. Vetokani jätetään jäljen päähän.

9 § Riista — dummy

Riistana käytetään sekä lintuja että kaneja. Lintuina käytetään riistalintuja, variksia sekä lokkeja. Kokeessa on käytettävä vähintään kahta eri lintulajia, kuitenkin niin, että kaikilla koirilla käytetään samoja lajeja. Kanit saavat painaa 1,5—3 kiloa, linnut 0,25—1,0 kiloa, dummyt noin 0,5 kiloa ja dummyjen ympärysmitta noin 27 cm.

Mikäli pakasteriistaa käytetään, sen tulee olla täydellisesti sulanutta.

10 § Arvostelu

Koiralle on kaikissa tilanteissa tehtävä oikeutta. Tuomari pyrkii toimimaan niin, että koira saa kaiken mahdollisen avun taipumustensa osoittamiseen.

Tuomarilla on oikeus kokeilla samaa koira useampia kertoja erilaisissa tilanteissa saadakseen niin hyvän kuvan kuin mahdollista kyseisen koiran taipumuksista ja luonteenominaisuuksista.

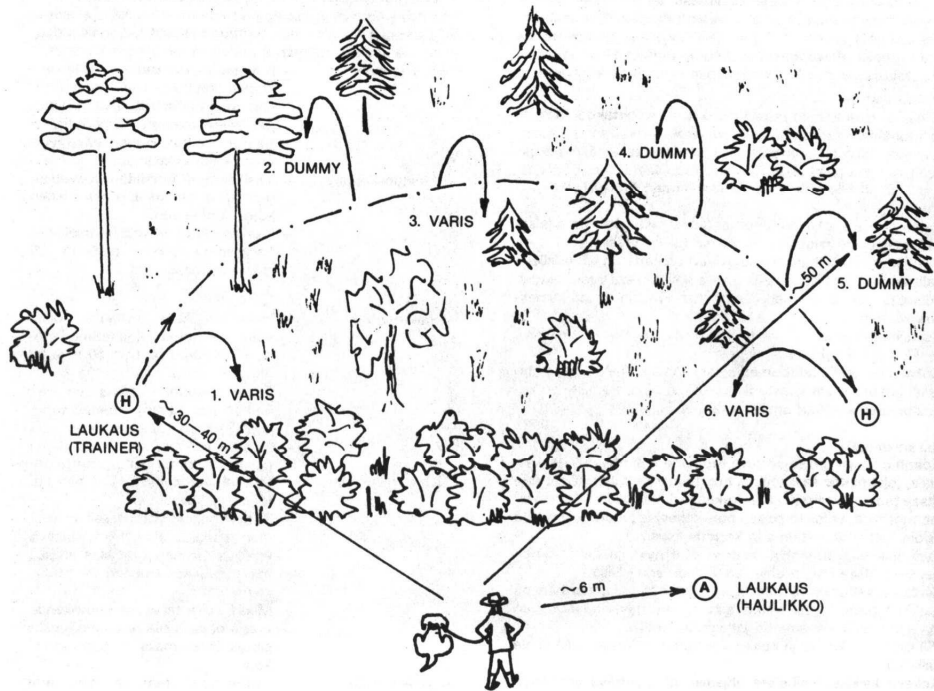
Tuomarilla on oikeus keskeyttää koe mikäli koiran ja ohjaajan välinen yhteistyö on niin puutteellista, että kokeen suorittaminen on mahdotonta tai koiralla on sellaisia ominaisuuksia, ettei kokeen jatkaminen ole mielekästä.

Arvostelulomakkeeseen merkitään keskeyttämisen syy sekä onko keskeyttäminen tapahtunut tuomarin tai ohjaajan aloitteesta.

Arvostelussa on käytettävä hyväksytyä lomaketta. Arvostelu suoritetaan hyväksytyt — hylätty periaatteella.

Koiran kaikkien ominaisuuksien on oltava hyväksytyt, jotta se saavuttaisi hyväksytyt lopputulokset.

Koiran kaikki osasuoritukset arvostele sama tuomari. Hyväksytystä suorituksesta annetaan kunniakirja.

SUORITUSOHJE

Nartut ja urokset arvotaan sekaisin. Käyttäytymisen jälkeen suositeltava suoritusjärjestys: vesityöskentely—hakutyöskentely—jäljestäminen. Vesityöskentely ja hakutyöskentely tehdään peräkkäisinä suorituksina.

- Käyttäytyminen:**
- tuomari kokoaa ryhmänsä, korkeintaan 6 koiraa kerralla, vähän matkan päähän suorituspaikasta
  - koirat seisovat puolilympyrässä tuomarin edessä
  - tuomari kertoo lyhyesti kokeen järjestylistä ja kulusta
  - tuomari tutustuu tässä tilanteessa jokaiseen koiraan.
- Vesityöskentely:**
- rannan pitää olla helppokulkuinen jotta kahluumatka jää mahdollisimman lyhyeksi, ja rannan pitää olla kantava
  - vesialueen pitää olla sellainen, että koiralle ei tule kiusausta nousta vastarannalle tai kiertää rantaa tai laituria pitkin linnulle
  - vesilintu tulee heittää mieluiten veneestä.
- Hakutyöskentely:**
- katso kuva
  - riistat heittäjän kulkureitin "sisäpuolelle" ja dummyt reitin "ulkopuolelle"
  - ensimmäisellä heitolla heitetään riista ja ammutaan trainerilla

Jäljestäminen:

- mikäli koira osoittaa arkuutta jo ensimmäisellä laukauksella voidaan toinen jättää ampumatta
  - viimeisellä heitolla ampuja siirtyy n. 6 metriä koirasta ja ampuu heittäjän suuntaan tämän ollessa n. 30–40 metriä lähtöpaikasta
  - avustajat poistuvat alueelta ennen kuin koira lähetetään hakuun
  - muiden kuin laukausheittojen yhteydessä äänehditään
  - mikäli koiran testausta ei ole aloitettu vesityöskentelyllä tehdään 1 (yksi) heitto dummylla avomaastoon
  - katsojat sijoitetaan niin että he eivät häiriste osallistuvien koirien ja ohjaajien työskentelyä
  - vuoroaan odottavat koirat sijoitetaan niin etteivät ne näe kilpailevan koiran työskentelyä.
- Jäljestäminen:**
- jälkien veto tulee järjestää siten että jälki on valmis tuomarin ja kilpailijan saapuessa paikalle
  - jäljen keskivaiheelle selvä kaarre seuraamalla maaston luonnollisinta tietä
  - jäljenvetäjä poistuu kaadolta ja palaa lähtöpaikalle (ei jälkeä pitkin)
  - jälkien vähimmäisetäisyys on 50 metriä. Avomaasto, matala aluskasvillisuus ja sivutuuli edellyttävät jopa kaksinkertaiset etäisyyttä.

PALJON ONNEA VAAN - SITÄ KYLLÄ TARVITAAN

Olen usein väittänyt, että chessien kanssa eläminen ei ole tylsää milloinkaan. Tämä seikka tuli taas todistetuksi eräänä kauniina heinäkuun päivänä. Aloitan alusta. Allekirjoittaneen piti viettää syntymäpäiväänsä kuten aina ennenkin tarjoamalla kakkukahvit pullineen ja pikkuleipineen. Täytekakun pohja ja pikkuleivät oli leivottu, joten päivän ohjelmaan piti mahtua pullanleipominen sekä perusteellinen suursiivous. Kylään olivat tulossa astmasta kärsivä kummipoikani vanhempineen. Koska allerginen pikkukaveri melko harvoin voi käydä meillä, on hänen vierailunsa meillemkin yhtä juhlaa. Aamupäivä ja osa iltapäivää kului siivotun. Sitten olisikin enää leipominen, kakun täyttäminen ja koirien ulkoiluttaminen. Loistavaa, olin pysynyt aikataulussa ja saisin kaiken valmiiksi ennen vieraiden tuloa. Päätin aloittaa iltapäivän ulkoiluttamalla koirat.

Tässä kohdassa astuvat kuvaan chessieni; kaikki kolme, Selma, Agnes ja Lily, päättivät tehdä osansa päivän kunniaksi. Kävelimme kaikessa rauhassa tavallista reittiämme leveän mutaisen ojan vieressä kulkevaa polkua. Koirat olivat kytettyinä sillä viereisellä pellolla liikkui valtava määrä pieniä fasaanipoikia eikä Lily oikein vielä malta olla ajamatta niitä lentoon. Yhtäkkiä Selma työnsi kuononsa ruohojen sekaan. Sen käyttäytymisestä saatoinkin nähdä, että kyseessä oli jotain epätavallista. Liika uteliaisuus ei koskaan ole hyvästä, sen Selma sai todeta. Vingahtaan se veti päänsä pois, sen kirsusta valui verta. Syyllinen tähän verenvuodatukseen istui puhisten ruohomättäällä, kyseessä oli ojassa asustava biisami.

Kaikki oli tapahtunut sekunnin murto-osassa ja nyt tilanne eteni vieläkin nopeammin. Sen sijaan, että olisi jäänyt nuolemaan haavojaan, Selma päätti suuttua. Häntähän ei kaiken maailman rotat pure. Chessien omanarvontunnetta oli loukattu, seurasi salamannopea kostoisku. Biisami suuhun, muutama ravistus ja ilmalento monen metrin päähän. Siihen päättyi sen biisamin mallinen vaellus. Se päätti päivänsä kuitenkin urheasti, sillä Selmasta löytyi neljä verta vuotavaa reikää. Nyt te tietenkkin ihmettelette, miksi minä en estänyt Selmaa. Kyllähän minä yritin. Toisella kädellä yritin pitää Lilyä erillään tapahtumasta, toisella yritin kiskoa Selmaa pois. Karjuin kieltoja, kiljuin kauhusta ja hypin tasajalkaa. Täysin tuloksetta. Jälleen kerran voi todeta, että chesapekelahdennoutaja on niin vahva koira, että jos se todella päättää käyttää voimiaan hinnan toisesta päästä kiinni pitävä ihminen ei kyllä mahda mitään.

Menimme juoksujalkaa kotiin, kaadoimme Betadinea haavoihin ja soitimme tutulle eläinlääkärille. Hän ei ollut kotona. Arvelin kuitenkin, että vaikka haavat eivät olleet syviä antibiootit saattaisivat olla paikallaan, joten soitin eläinlääkäriasemalle. "Ajanvaraus, voitteko odottaa pienen hetken?" "Kyllä kiitos,

odotan." Odotin noin 20 minuuttia, mitään ei tapahtunut. Katsoin kelloa ja kauhistuin! Aikatauluni oli menossa pahasti sekaisin. Yritin uudestaan soittaa tutulle eläinlääkärille. Ei vielääkään vastausta. Soitin Gunnelle, joka hihittäen arveli Selman kyllä jäävän henkiin. Tällä mielipiteellä lohdutin itseäni, kun lähdin viemään Agnesta ulos. Nopean lenkin jälkeen ehtisin vielä leipoa. Ensin annoin Agneksen etsiä biisamin varmistuakseni siitä, että se todella oli kuollut. Löydettyään biisamin Agnes oli sitä mieltä, että voisin heittää palkkioksi muutaman kerran keppiä (huono tapa jota Agnes rakastaa yli kaiken). Kiireisenä ja muutenkin kiihtyneessä mielentilassa tein kuitenkin pienen tähtäysvirheen, keppi putosi mutaojaan. Kaikki koirani tietävät, että kyseinen oja on kielletty heiltä. Siinä ei uida ja sillä siisti. Tuttavieni koirat, jotka ovat tutustuneet ojaan lähemmin ovat kärsineet ihottumista ja silmätulehduksista. Karjuin jälleen kurkku suorana kiellon EEEIII!! Agnes, joka yleensä on erittäin tottelevainen järkeili kuitenkin sinä tietynä päivänä chessiänsä itsenäisesti. "Jos kerran matte tahallaan heittää kepin veteen, hän kyllä toivoo minun tuovan sen sieltä." Kieltoharjoitukseni kaikui vielä pellolla kun harmaa ja haiseva chessieni onnellisen näköisenä tyylikkäästi palautti yhtä harmaan ja haisevan kepin.

Toisen kerran sinä päivänä menimme juoksujalkaa kotiin, tällä kertaa Betadine-pesulle. Aikatauluni ei enää horjunut, se oli jo romahtanut. Hauskuutta lisäsi se, että saatuani Agneksen turkin shampoovahtoon, totesin että lämmintä vettä ei jostain syystä tullut. Lopetimme pesun jääkylmällä vedellä. Käteni olivat aivan kohmeessa ja Agneksen ilme oli lievästi sanoen moittiva. Kaiken sen jälkeen mitä hän sinä päivänä oli vuokseni tehnyt, kiitin häntä suihkuttamalla jääkylmää vettä hänen lämpimälle vatsalleen!

Saatuani koiran jotenkuten puhtaaksi, kävelin lähikauppaan ja ostin reilun palan kilopitkoa. Leipomisesta ei ollut puhettakaan, hyvä jos ehtisin täyttää kakun ja koristaa sen. Vieraaani soittivat ja ilmoittivat olevansa hieman myöhässä. Mikä helpotus, saisin kakun valmiiksi ja ehtisin vielä käyttää koirat pikalenkillä.

Tultuamme sisälle, tein vielä joitakin viimeistelytyöitä ennen vaatteiden vaihtoa kun Lily ilmoitti olevansa janoinen, hänen vesikuppinsa oli tyhjä. Viisivuotias Elina ilmoitti olevansa halukas auttamaan: "Vaihda sinä vaan vaatteet, minä kylä annan Lilylle vettä." "Älä laita kuppiä täyteen, Lily sotkee niin kamalasti juodessaan." Tuskin olin saanut tämän sanotuksi, kun keittiöstä kuului veden loisketta ja Ellun ääni: "Äiti, mä sottasin vähän." Hän oli täyttänyt noin kolmen litran vetoisen teräskupin ääriään myöten. Osa oli läikähtänyt alttialle, joten rätti kouraan ja siivoamaan. Lily istui vieressäni ihmettelemässä ylenpalttista siivousintoani, kun hänen esiintymisvuoronsa koitti. Yhdistelmät Selma-biisami, Agnes-haiseva mutaoja ja Lily-pesuvadon kokoinen vesikuppi tekevät päivästä unohtumattoman. Tiedättehän, miten chessiet lähtevät noutoon;

tuntuu siltä kuin ne suorastaan räjähtäisivät liikkeelle. Lily lähtee samalla tavalla, kun ovikello soi. Se rakastaa vieraita. Nyt se räjähti liikkeelle vieraitamme vastaan ja onnistui samalla "räjäyttämään" vesikupin, joka sinkoili ympäri keittiötä. Vettä ei ensin ollut kovin paljon lattialla, mutta sinne se pikkuhiljaa valui seiniltä, kaappien ovista ja täisi sitä tippua katostakin jokunen pisara. Siinä minä sitten olin nelinkontin lattialla, kun vieraat saapuivat onnittelemaan. Housujen lahkeissa oli verta, Betadinea, mutaa ja vettä, kädessäni oli likainen lattiarätti ja lisäksi hihitin hysteerisesti. Siinä tilanteessa ei oikein muutakaan voinut. Sitäpaitsi huomasin vasta nyt ymmärtäväni miksi eräät ihmiset jossain vaiheessa lakkaavat viettämästä syntymäpäiviään.

Kahvia juodessamme kerroin päivän tapahtumista vierailleni ja yhdessä naureskelimme tapahtuneelle. Eräs vieraista mainitsi ns. Murphy'n lain: "Jos jokin voi mennä pieleen, se myös menee." Ääneen en sanonut mitään, mutta ajattelin itsekseni että herra Murphyllä on varmasti ollut kyseenalainen kunnia omistaa muutama chessie.

Tapahtumasta on nyt kulunut muutama viikko ja haavat Selman kuonossa ovat arpeutuneet, Agnes ei saanut ihottumaa tai silmätulehdusta ja Lilykin on saanut syntinsä anteeksi. (Lily on muuten chessiemaailman vastine Vaahteramäen Eemelille.) Syntymäpäiviä ei perheessämme vietetä vähään aikaan, joten hermoni saavat toistaiseksi levätä. Tosin kuulin Elinan kertovan talonmiehen rouvalle, että "meidän Selman tappoi biisonin". Seuraavaksi seisovat kai poliisit oven takana kyselemässä jonkun kadonnutta biisonia!

Anita Soinjoki

KOIRIEN TOTTELEVAISUUSKOKEEN SÄÄNNÖT 1.1.1986 ALKAEN

KOIRIEN TOTTELEVAISUUSKOULUTUKSEN JA -KOETOIMINNAN TAVOITTEET

Koulutuksen tarkoitus on opettaa koiralle miellyttävää ja hallittua käyttäytymistä sekä koiran ohjaajalle oikeaa ja asiallista koiran käsittelytaitoa.

Koetoiminnan tavoitteet

Tottelevaisuuskokeella testataan koulutuksen tulosta eli koiran ja ohjaajan välistä yhteistyötä sekä koiralle opetetun käyttäytymisen tasoa.

Koetoiminnan tavoitteena on myös lisätä tietoa koiran oppimisympäristä sekä koulutuksen mahdollisuuksista koiran yhteiskuntakelpoisuuden parantamisessa.

Lisäksi tavoitteena on eläinystävällisen ja terveen kilpailuhengen luominen sekä harrastuksen lisääminen.

1 KOKEIDEN JÄRJESTÄMINEN

Kokeiden anominen

Tottelevaisuuskokeen järjestämisoikeutta anotaan SKL-FKK:lta kenneliiriin kautta joko näyttelyanomuksen yhteydessä tai erillisenä kokeenä. Anomisajat on ilmoitettu "Määräaikaisilmoitukset"-monisteessa. Rotujärjestöt voivat osoittaa anomuksensa suoraan Kennelliitolle.

Kokeesta tiedottaminen ja siihen ilmoittautuminen

Kokeista on tiedotettava Koiramme-lehdessä Kennelliiton ohjeiden mukaisesti.

Kokeeseen ilmoitaudutaan määräaikana Kennelliiton lomaketta käyttäen. Vain maksetut ilmoittautumiset hyväksytään. Osallistumismaksu maksetaan aikaisin ainoastaan siinä tapauksessa, että koira kuolee tai on sairas tai kiimainen. Sairaudesta on esitettävä eläinlääkärintodistus.

2 OSALLISTUMISOIKEUS

Kokeisiin saavat osallistua 10 kuukautta täyttäneet SKL-FKK:ssa tai muussa pohjoismaisessa kennelkeskusjärjestössä rekisteröidyt koirat, jotka on rokotettu Kennelliiton määräysten mukaisesti. Koiralla on oikeus osallistua saman kokeen aikana vain yhteen luokkaan ja sama ohjaaja saa kilpailla vain yhdellä koiralla kussakin luokassa.

Kokeisiin eivät saa osallistua

- arvostelemaan tuomarin tai kehätoimitsijan koiraa
- sairas tai heikossa kunnossa oleva koira
- kiimainen narttu
- koira, joka on vihainen ihmisille tai toisille koirille

3 ARVOSTELUOMARIT

Arvostelutuomareina saavat toimia vain SKL-FKK:n hyväksymät palkintotuomarit. Yhden tuomarin suositellaan arvostelemaan saman päivän aikana enintään 30 alovak- tai avoimen luokan koiraa tai 20 voittajaluokan koiraa. Mikäli koiria ilmoitautuu enemmän, on järjestäjien hankittava lisää tuomareita. Tällöin koenoimukseensa mainittu tuomari arvostelee voittajaluokan ja toimii samalla kokeen ylituomarina puuttumatta muiden tuomareiden laatuarvosteluun. Ylituomarin tehtävä on ratkaista mahdolliset erimielisyydet kokeen aikana.

Mikäli samassa luokassa arvostelee useampi kuin yksi tuomari, jaetaan koirat tuomarien kesken siten, että yhden koiran eri osasuorituksia ei jaeta eri tuomareille.

4 LISÄMÄÄRÄYKSIÄ

Arvostelukehän vähimmäiskoko on noin 20 x 30 m, ja enimmäiskoko noin 30 x 40 m. Kehä tulee selvästi rajata.

Kehäpohjan tulee olla riittävän tasainen (hiekkä, asfaltti, lyhyt nurmi), jotta koirat ja ohjaajat voivat liikkua vaivatta.

Arvostelutuomarille on varattava pätevä kehätoimitsija, esittäytytyjä sekä tyhjiä arvostelulipukkeita kaikkiin luokkiin sekä voittajaluokassa tarvittavat esineet: kilpalevien koirien määrä + vähintään 6 kpl samanlaisia pussia 2 x 2 x 10 cm kokoisia palloita sekä metalliesine, joita on saatavissa Kennelliiton toimistosta. Lisäksi tarvitaan umpinainen 1:n metrin levyinen este, jonka korkeutta voidaan säätää 10 cm:n välein. Este tuodaan kehään vasta kokeen alkaessa.

Näyttelyn yhteyteen järjestetyissä kokeissa on otettava huomioon koirien mahdollinen arvostelu muissa kehissä. Osallistujan on ilmoitauduttava tottelevaisuuskokeen kehätoimitsijalle viimeistään puoli tuntia ennen kokeen alkamista, jotta koejärjestyksestä voidaan sopia tuomarin kanssa. Osanottaja, joka ei ajoissa ole ilmoittautunut kehätoimitsijalle, voidaan sulkea pois kokeesta.

Suoritukset arvostellaan käyttäen arvosanoja 0 ja 5–10. ½-pisteiden käyttö on mahdollista. Arvosana kerrataan ko. suorituksen vaikeusastekertoimella. Alokasluokassa suoritus voidaan uusua, jos häiriön aiheuttaa ulkopuolinen tekijä. Avoimessa ja voittajaluokassa suoritus uusitaan vain, mikäli häiriö on kohtuuton.

Käännökset liikkeissä ovat 90° tai 180°.

Koiran ohjaaja vastaa koiran kokeen aikana aiheuttamista vahingoista. Koiraa ei saa kurittaa kokeessa. Kokeessa koiralla saa olla vain sileä nahka- tai ketjukaulain. Koira, joka yrittää kokeen aikana purra ihmistä tai toista koiraa, suljetaan pois kokeesta.

Koiran tottelevaisuuskoesuoritukset merkitään sen kilpailukirjaan. Kilpailukirjoja voi ostaa Kennelliiton toimistosta tai kokeen järjestäjiltä. Kilpailukirja sekä rekisteri- ja rokotustodistus on esitettävä kokeen alussa järjestäjille.

5 KOELUOKAT JA SAAVUTUKSET

Alokasluokka

Koirille, jotka eivät ole aikaisemmin saaneet kahta 1. palkintoa tottelevaisuuskokeessa.

Avoinluokka

Koirille, jotka aikaisemmin ovat saaneet kaksi 1. palkintoa alovakluokassa, mutta eivät kolmea 1. palkintoa avoimessa luokassa. Saatuaan kolme avoimen luokan ensimmäistä palkintoa koiralla on oikeus kilpailla avoimessa luokassa vielä 12 kuukauden ajan. Kerran voittajaluokassa kilpaillut koira ei enää saa kilpailla avoimessa luokassa.

Voittajaluokka

Koirille, jotka ovat saaneet kolme 1. palkintoa avoimessa luokassa, sekä palveluskoirakokidein käyttövalioille.

Tottelevaisuusvalion arvo

Koira saa Suomen tottelevaisuusvalion arvon, kun sillä on kolme 1. palkintoa tottelevaisuuskokeen voittajaluokassa kahden eri palkintotuomarin arvostelunsa ja vähintään 2. palkinto laatuarvostelussa näyttelyssä.

Tottelevaisuusvalion arvoon ei vaadita todistusta tervelonkkaisuudesta.

SF TVA saa pohjoismaiden tottelevaisuusvalion arvon saatuaan Ruotsissa ja Norjassa 1. palkinnon luokassa 3 (klass 3).

Ulkomainen koira saa Suomen tottelevaisuusvalion arvon, kun se on oman maansa tottelevaisuusvalio ja saa yhden voittajaluokan 1. palkinnon Suomessa.

Kansainvälisen tottelevaisuusvalion arvo

Koira saa kansainvälisen tottelevaisuusvalion arvon saatuaan kaksi CACITia kahdessa eri maassa kahdelta eri tuomarilta sekä vähintään 2. palkinnon avoimessa luokassa kansainvälisessä näyttelyssä. Toinen CACIT on saatava omistajan tai rodun kotimaassa.

Tuomari voi ehdottaa CACITia parhaalle koiralle, jonka pistemäärä on vähintään 80% korkeimmasta mahdollisesta pistemäärästä.

Suomenmestaruuskilpailuun

saavat osallistua koirat, joilla on vähintään kolme voittajaluokan 1. tulosta, joista vähintään kaksi on saavutettu ko. kilpailuvuonna. Tarvittaessa koirien lukumäärä voidaan rajoittaa.

Edellisen vuoden Suomen mestari on itseohjeutettu osallistumaan.

Suomenmestaruus

SM-arvosta kilpaillaan vuosittain voittajaluokassa Kennelliiton järjestämän Helsingin kansainvälisen syysnäyttelyn yhteydessä. Mikäli 2 tai useampi kilpailija päätyy tasapisteisiin mestaruutta ratkottaessa, uusitaan liikkeet 2, 4 ja 5. SM-kokeissa arvostelun suorittaa kaksi tuomaria ja kunkin osasuorituksen arvosana on tuomareiden antamien arvosanojen summa jaettuna kahdella. Käskyt suorituksiin antaa liikkeenohjaaja.

Tottelevaisuusmitalit

PRONSSISEN mitalin saa koira, joka on saanut tottelevaisuuskokeen alovakluokassa 2 x 1. palkinnon ja siirtyy avoimeen luokkaan.

HOPEISEN mitalin saa koira, joka on saanut 3 x 1. palkinnon avoimessa luokassa ja siirtyy voittajaluokkaan.

KULTAISEN mitalin saa koira saavuttaessaan tottelevaisuusvalion arvon.

Mitalit voidaan kiinnittää kaulapantaan.

Näyttely- ja koetoimikunnat tilaavat riittävän määrän mitaleita Kennelliiton toimistosta. Mitalit jaetaan koepaikalla.

Koiranomistaja voi tarvittaessa itse tilata mitalin ilmoittamalla kirjallisesti koiran saamat tulokset (aika, paikka ja palkinnot).

ALOKASLUOKKA

Suoritukset ja arvosteluohjeet

1 HAMPaidEN KÄYTTÖ

Ker-
roin Maks.
pist.

Tuomarin tulee voida vaikeuksista tarkastaa koiran hampaat. Arvostelussa huomioidaan koiran yleinen käyttäytyminen. Tähän osasuoritukseen on jokaisen kilpailijan osallistuttava.

1 10

OHJE: Hyväksyttyyn suoritukseen vaaditaan, että koiran hampaat voidaan tarkastaa vaaratta ja ilman vastarintaa. Koira, joka hampaiden tarkastuksessa osoittaa hyökkävyttä tai selvää pelkoa, hylätään tässä osasuorituksessa. Mikäli koira yrittää purra, se suljetaan pois kokeesta.

2 PAIKALLA MAKAAMINEN

Käskyt: "maahan", "paikalla" tai käsimerkki Ryhmäliike (vähintään 3 koiraa), jossa koirien välit noin 3 metriä. Ohjaajat poistuvat koirien luota selkään niihin päin. Noin 20 metrin päässä he pysähtyvät ja kääntyvät ympäri. Paikalla-makaamis aika 2 min. Koira makaa paikaltaan siirtymättä. Tuomarin käskyistä ohjaajat noutavat koiransa.

4 40

OHJE: Jos koira nousee seisomaan tai liikkuu paikaltaan enemmän kuin kolme metriä, hylätään suoritus. Istumaan nousemisesta ilman että koira muuten siirtyy paikaltaan, ryömimisestä tai haukkumisesta alennetaan arvosanaa. Suoritus aika alkaa siitä, kun ohjaajat ovat paikallaan määrättyllä etäisyydellä koirista. Arvostelu alkaa kun ohjaajat komentavat koiransa maahan ja päätyttyä ajan tultua täyteen.

3 SEURAAMINEN KYTKETTYNÄ

Käsky: "seuraa"

Koira seuraa ohjaajaansa tämän vasemmalla puolella siten, että sen pää tai lapa on ohjaajan polven kohdalla ja talutin löysänä. Tuomari antaa määräykset nopeuden ja suunnan muutoksista. Liikelle lähdeäessä tai nopeutta muutettaessa saa käskyn toistaa. Ohjaajan pysähtyessä koira istuu tuon perusasentoon ilman eri käskyä. Perusasennossa koira istuu ohjaajan vasemmalla puolella.

2 20

OHJE: Jos koira koko ajan vetää tai tempoo niin, että talutin on kireällä, ei suoritusta voida hyväksyä. Jos koira jättää koko ajan niin, että sitä joutuu vetämään, suoritus hylätään. Poikkeaminen toivutusta mallisuorituksesta vaikuttaa arvosanaan.

4 SEURAAMINEN TALUTTIMETTA

Käsky "seuraa"

Koira seuraa ohjaajaansa tämän vasemmalla puolella siten, että sen pää tai lapa on ohjaajan polven kohdalla. Tuomari antaa määräykset nopeuden ja suunnan muutoksista. Liikelle lähdeäessä tai nopeutta muutettaessa saa käskyn toistaa. Ohjaajan pysähtyessä

koira istuu perusasentoon ilman eri käskyä. 4 40

OHJE: Suoritus hylätään, mikäli koira suurimman osan aikaa seuraa ohjaajaa yli 1 metrin päässä mainitusta oikeasta seuraamispaikasta. Poikkeaminen toivotusta mallisuorituksesta vaikuttaa arvosanaan.

5 MAAHANMENO

Käsky: "maahan" tai käsimerkki

Koira seuraa vapaana. Tuomarin kehotuksesta ohjaaja pysähtyy, antaa käskyn tai käsimerkin, jolloin koira menee nopeasti makuulle. Ohjaaja poistuu tämän jälkeen noin 10 metrin päähän ja kääntyy koiraan päin. Tuomarin käskystä hän palaa koiran luo ja käskyy koiran istumaan. Suoritus päättyy perusasentoon. 2 20

OHJE: Jos koira nousee istumaan tai seisomaan ennen kuin ohjaaja on kääntynyt koiraan päin, voidaan suorituksesta antaa arvosanaksi korkeintaan 5. Jos koira ei käy maassa, arvosana on 0.

6 LUOKSETULO

Käsky: "tänne", "sivulle" tai käsimerkki

Koiran nimen käyttö samanaikaisesti suullisen käskyn kanssa on sallittu.

Koiran istuuduttua käskystä menee ohjaaja tuomarin määräyksestä noin 15 metrin päähän koirasta, joka istuu paikallaan koko ajan. Luvan saatuaan ohjaaja kutsuu koiran luokseen. 2 20

OHJE: Jos koira liikkuu ennen käskyä paikaltaan yli 3 metriä, suoritus hylätään. Jos koira ei noudata ensimmäistä kutsua, voi sille antaa arvosanaksi korkeintaan 6. Toisen kutsun noudattamatta jättäminen johtaa hylkäämiseen. Tärkeää on, että koira tulee luokse reippaasti, kiertelemättä. Jos koira nousee seisomaan tai menee maahan ennen luoksetulokäskyä, arvosana on korkeintaan 8.

7 SEISOMINEN

Käsky: "seiso" tai käsimerkki

Koiran seurattessa vapaana sivulla ohjaaja tuomarin kehotuksesta komentaa sen seisomaan. Ohjaaja jatkaa pysähtymättä noin 10 metriä, tekee täyskäännoksen ja tuomarin käskystä noutaa koiran. 2 20

OHJE: Suoritus on päättynyt, kun ohjaaja on pysähtynyt ja kääntynyt ympäri. Koira tulee pysähtyä seisovaan asentoon, joten mikäli se ensin menee makuulle tai istumaan, suoritus ei hyväksytä. Jos taas koira menee makuulle tai istuu ennen kuin ohjaaja on pysähtynyt ja kääntynyt, mutta kuitenkin pysähtynyt ensin seisovaan asentoon, voi sille antaa korkeintaan arvosanan 5. Hyväksymisen ehtona on myös, ettei koira etene käskyn jälkeen kahta metriä enempää.

8 VAPAAHYPPY

Käsky: "hyppy"

Liike alkaa perusasennosta. Koira seuraa vapaana ohjaajan vasemmalla sivulla ja hyppää esteen yli koskettamatta sitä sekä pysähtyy perusasentoon ohjaajan sivulle tämän pysähtyttyä. 2 20

OHJE: Esteen korkeus on vähintään koiran säkäkorkeus. Hyppy suoritetaan vain yhteen suuntaan. Mikäli koira koskettaa estettä, alennetaan arvosanaa; kevyimmänkin kosketuksen sattuessa on korkein arvosana 8. Jos koira kieltäytyy kahdesti hyppäämästä tai kiertää esteen, suoritus hylätään.

9 KOKONAISVAIKUTUS

Arvosteltaessa kokonaisvaikutusta huomioidaan erikoisesti ohjaajan ja koiran yhteistyö sekä suoritusten aikana että niiden välillä. On myös tarkkailtava työskentelyn iloisuutta ja halukkuutta ottaa huomioon koiran rodunomainen temperamentti. 1 10
20 200

160–200 pistettä = I palkinto
140–159 " = II palkinto
100–139 " = III palkinto

AVOIN LUOKKA

Suoritukset ja arvosteluohjeet

1 PAIKALLA MAKAAMINEN

Käskyt: "maahan", "paikalla"

Ryhmäsuoritus (vähintään 3 koira), jossa koirien välit noin 3 metriä. Suoritus alkaa ja päättyy perusasentoon. Tuomarin käskystä ohjaajat komentavat koirat maahan, eri käskystä jättävät koirat paikalle ja poistuvat koirien luota näkösuojaan. Paikallamakaamisai-ka on 3 min. 4 40

OHJE: Aika alkaa kun ohjaajat ovat näkösuojassa. Ajan tultua täyteen tuomari antaa luvan palata koirien luo. Ohjaajat menevät rintamassa koirien sivulle, tekevät yhtäaikaisen täyskäännoksen ja tuomari antaa käskyn perusasentoon. Arvosteluun vaikuttavat virheet ovat samat kuin alokasluokassa.

2 SEURAAMINEN TALUTTIMITTA

Koiran tulee seurata ohjaajaansa tämän vasemmalla puolella siten, että sen pää tai lapa on ohjaajan polven kohdalla. Tuomari antaa määräyksen nopeuden ja suunnan muutoksista. Liikkeelle lähdeäessä tai nopeutta muutettaessa saa käskyn toistaa. Ohjaajan pysähtyessä koira istuu ilman eri käskyä perusasentoon. 3 30

OHJE: Suoritus hylätään, jos koira koko ajan kulkee yli metrin päässä mainitusta oikeasta seuraamispaikasta. Jokainen pienikin poikkeama toivotusta mallisuorituksesta alentaa arvosanaa. Tämä koskee pieniäkin suoritusten osia, esimerkiksi istuutumisnopeutta.

3 MAAHANMENO

Käskyt: "maahan" tai käsimerkki

Käskyn tai merkin saatuaan koira menee liikkeestä nopeasti makuulle. Ohjaaja jatkaa pysähtymättä noin 10 metrin päähän makavasta koirasta, pysähtyy ja kääntyy koiraan päin. Tuomarin käskystä hän palaa koiran luo ja käskyy koiran istumaan. Suoritus päättyy perusasentoon. 1 10

OHJE: Jos koira jää istumaan tai seisomaan eikä mene makuulle ja ohjaaja huomaa sen vasta muutaman askeleen otettuaan, suoritus hylätään, vaikka ohjaaja saisi koiran uudella käskyllä makuulle. Jos koira nousee istumaan tai seisomaan ennen kuin ohjaaja on pysähtynyt ja kääntynyt koiraan päin, se voi saada korkeintaan arvosanan 5. Jos koira liikkuu yli 3 kertaa oman mittansa ennen ohjaajan pysähtymistä ja kääntymistä, suoritus hylätään.

4 LUOKSETULO

Käskyt: "tänne", "seiso" tai käsimerkki

Ohjaaja jättää koiran istumaan ja etenee noin 25 metrin päähän. Tuomarin kehotuksesta hän kutsuu koira. Noin matkan puolivälissä, tuomarin osoittamassa paikassa, hän komentaa koiran seisomaan ja saatuaan luvan tuomarilta kutsuu sen luokseen. 3 30

OHJE: Mikäli koira ei tule ensimmäisellä käskyllä, on arvosana korkeintaan 6. Täysien pisteiden saamiseksi koira saa seisomiskäskyn jälkeen liikua enintään 2 kertaa oman mittansa. Jos koira ei pysähdy lainkaan, korkein mahdollinen arvosana on 5. Jos koira nousee seisomaan tai menee makuulle ennen kutsua, se voi saada arvosanaksi korkeintaan 8. Jos koira taas istuu tai menee makuulle kun sen tulisi jäädä seisomaan, on korkein mahdollinen arvosana 6. Jos koira liikkuu yli 3 metriä ennen kutsua, suoritus hylätään.

5 SEISOMINEN

Käsky: "seiso" tai käsimerkki

Koiran seurattessa vapaana sivulla ohjaaja komentaa sen tuomarin kehotuksesta seisomaan. Ohjaaja jatkaa pysähtymättä noin 10 m., tekee täyskäännoksen ja noutaa koiran tuomarin annettua luvan. 2 20

OHJE: Suoritus on päättynyt, kun ohjaaja on pysähtynyt ja kääntynyt ympäri. Koira tulee pysähtyä seisovaan asentoon, joten mikäli se ensin menee makuulle tai istuu, sitä ei voi hyväksyä. Jos taas koira menee makuulle tai istuu ennen kuin ohjaaja on pysähtynyt ja kääntynyt, mutta on kuitenkin pysähtynyt ensin seisovaan asentoon, voi sille antaa korkeintaan arvosanan 5. Hyväksymisen ehtona on myös, ettei koira etene käskyn jälkeen kahta metriä enempää.

6 NOUTAMINEN

Käskyt: "tuo" "irti"

Koira on perusasennossa. Ohjaajan heitettyä itse valitsemansa (tuomarin hyväksymän) puuesineen vähintään 10 metrin päähän koira käskystä hakee esineen ja palaa ohjaajan eteen tai sivulle perusasentoon sekä tuomarin kehotuksen jälkeen luovuttaa sen ohjaajalle. Jos luovutus tapahtuu ohjaajan edessä, koiran on siirryttävä sen jälkeen perusasentoon ilman eri käskyä. 2 20

OHJE: Varaslähdöstä, esineen pureskelusta tai sen pudottamisesta alennetaan arvosanaa. Pureskelun voimakkuus vaikuttaa arvosanaan, ja mikäli koira pureskelee esinettä koko ajan, on korkein mahdollinen arvosana 5.

Jos koira pudottaa esineen ohjaajan ulottuviin, on korkein mahdollinen arvosana 7. Ellei ohjaaja ulotu ottamaan esinettä siirtymättä paikaltaan, suoritus hylätään. Jos koira joutuu etsimään esinettä hetken aikaa, mutta työskentelee tauotta, se ei alenna arvosanaa.

7 KAUKO-OHJAUS

Käskyt: "istu", "maahan" ja käsimerkki

Koira komennetaan maahan tuomarin ohjeen mukaan. Ohjaaja poistuu noin 5 metrin päähän koirasta. Tuomari tai liikkeenohjaaja, joka asettuu koiran taakse, näyttää ohjaajalle taulujen avulla missä järjestyksessä hänen on käskettävä koiran istua tai maata. Koira tulee vaihtaa asentoa 4 kertaa. Suorituksen aikana koira ei saa siirtyä paikaltaan. Hyväksyttyyn tulokseen täytyy koiran muuttaa asentoa ainakin 2 kertaa. 2 20

OHJE: Ohjaaja saa käsimerkein ja/tai suullisesti käskä koiraa istumaan/maahan. Jos koira siirtyy alkupeleltyä paikaltaan enemmän kuin 3 kertaa oman mittansa tai ellei se vaihda asentoa vähintään 2 kertaa, suoritus hylätään.

8 VAPAA ESTEHYPPY

Käskyt: "hyppy", "istu", "hyppy" tai käsimerkki

Koira on perusasennossa. Käskystä se hyppää esteen yli siihen koskematta. Käskystä tai merkistä koira istuu esteen takana kunnes tuomari antaa luvan kutsua koira. 2 20

OHJE: Esteen korkeus on vähintään koiran säkäkorkeus, kuitenkin enintään 1 metri. Hyppy suoritetaan molempiin suuntiin. Koira ei saa koskettaa estettä hypätessään. Kevyt-kin kosketus pudottaa arvosanan 8:aan. Jos koira hyppää takaisin ennen käskyä, on korkein mahdollinen arvosana 6. Jos koira jättää hyppäämättä jompaan kumpaun suuntaan, suoritus hylätään.

9 KOKONAISVAIKUTUS

Kokonaisvaikutusta arvosteltaessa huomioidaan erikoisesti ohjaajan ja koiran yhteistyö sekä suoritusten aikana että niiden välillä. On myös tarkkailtava työskentelyn iloisuutta ja halukkuutta koiran roduonomainen temperamenti huomioon ottaen.

140—200 pistettä = I palkinto
140—159 pistettä = II palkinto
100—139 pistettä = III palkinto

10
20 200

VOITTAJALUOKKA

Huomautus: Kilpailunumerolla varustettu tunnistamisnoutokapula tulee antaa ohjaajalle ennen seuraamisiikkeen aloittamista.

Suoritukset ja arvosteluohjeet

1 PAIKALLA MAKAAMINEN

Käsky: "maahan" "paikalla"

Ryhmäsuoritus (vähintään 3 koiraa), jossa koirien välit noin 3 metriä. Suoritus alkaa ja päättyy perusasentoon. Tuomarin käskystä ohjaajat komentavat koirat makuulle ja eri käskystä jättävät koirat paikalle poistuen näkösuojaan. Paikallamakaamisaika on 6 min. Koira ei saa siirtyä paikaltaan.

4 40

OHJE: Aika alkaa kun ohjaajat ovat näkösuojassa. Ajan tultua täyteen tuomari antaa luvan palata koirien luo. Ohjaajat menevät rintamassa koirien sivulle, tekevät yhtäaikaisen täyskäännöksen ja tuomari antaa käskyn perusasentoon. Arvosteluun vaikuttavat virheet ovat samat kuin alokasluokassa.

2 SEURAAMINEN TALUTTIMETTA

Käsky: "seuraa"

Koira seuraa ohjaajaansa tämän vasemmalla puolella siten, että sen pää tai lapa on ohjaajan polven kohdalla. Tuomari antaa määräyksen nopeuden ja suunnan muutoksista. Liikelle lähdeäessä tai nopeutta muutettaessa saa käskyn toistaa. Ohjaajan pysähtyessä koira istuu perusasentoon ilman eri käskyä. Lisäksi kokeillaan siirtymistä 2—3 askelta eri suuntiin sekä käännöksiä paikalla.

3 30

OHJE: Suoritus hylätään, jos koira koko ajan kulkee yli metrin päässä mainitusta oikeasta seuraamispaikasta. Jokainen pienikin poikkeama toivotusta mallisuorituksesta vaikuttaa arvosanaan. Tämä koskee pienikin suoritusten osia, kuten nopeutta istuutumisessa, sivuaskelissa jne.

3 MAAHÄNMENO

Käskyt: joko "paikka", "maahan" tai käsi-merkki

Käskystä tai merkistä koira menee nopeasti makuulle. Maahanmeno suoritetaan liikkeessä ohjaajan pysähtymättä. Ohjaaja jatkaa

käskyn annettuaan juosten noin 10 metriä makaavasta koirasta, pysähtyy ja kääntyy koiraan päin. Tuomarin käskystä hän palaa koiran luo ja käskee koiran istumaan. Suoritus päättyy perusasentoon.

2 20

OHJE: Jos koira jää istumaan tai seisomaan ja ohjaaja huomaa sen vasta muuttaman askeleen otettuaan, suoritus hylätään, vaikka ohjaaja saisikin koiran uudella käskyllä makuulle. Jos koira nousee istumaan tai seisomaan ennen kuin ohjaaja on pysähtynyt ja kääntynyt koiraan päin, se voi saada korkeintaan arvosanan 5. Jos koira liikkuu yli 3 kertaa oman mittansa ennen ohjaajan pysähtymistä ja kääntymistä, suoritus hylätään.

4 LUOKSETULO

Käskyt: "tänne", "seiso", "maahan" tai käsi-merkki

Tuomarin kehotuksesta ohjaaja menee koirineen noin 25 metriä osoitettuun suuntaan. Koira jätetään paikalle makuuasentoon. Kun ohjaaja on palanut paikalleen, hän kutsuu koiraa. Koiran tultua noin kolmanneksen matkasta, ohjaaja käskee sen pysähtyä seisomaan. Uuden kutsun jälkeen koira komennetaan maahan, kun se on tullut 1/3 matkan päähän ohjaajasta. Lopuksi koira kutsutaan ohjaajan luo perusasentoon.

4 40

OHJE: Mikäli koira ei noudata ensimmäistä kutsua, on arvosana korkeintaan 6. Jos se ei tottele "seiso"- tai "maahan"-käskyä 5 metrin sisällä, se saa korkeintaan arvosanan 6. Jos molemmat kohdat epäonnistuvat, suoritus hylätään.

Järjestäjien on merkittävä lähtöpiste ja pysähdyspaikat niin selvästi, että ohjaaja voi ne vaivatta havaita. Täysien pisteiden saamiseksi koira saa liikkuu korkeintaan 2 kertaa oman mittansa käskyn jälkeen. Jos koira nousee seisomaan tai menee maahan ennen kutsua, se voi saada arvosanaksi korkeintaan 8. Jos koira istuu tai menee maahan, kun sen tulisi seistä, on korkein mahdollinen arvosana 6. Jos koira liikkuu yli 3 metriä ennen kutsua, suoritus hylätään.

5 LÄHETTÄMINEN MÄÄRÄTYLLE PAIKALLE JA LUOKSETULO

Käskyt: "eteen", "maahan", "tänne" ja käsi-merkki

Tuomarin kehotuksesta koira lähetetään kohti noin 25 metrin päässä olevaa merkittyä ruutua. Ruutu on sijoitettu kehän latojen suuntaiseksi joko kehän vasempaan tai oikeaan takakulmaan, jolloin koira lähetetään ruutuun joko kehän sivun taikka lävistäjän suuntaisesti. Ruudun koko on 3×3 metriä. Tuomarin käskystä ohjaaja siirtyy koiraa kohti. Kun ohjaaja on noin 2 metrin päässä koirasta, hän tekee käskystä käännöksen vasempaan tai oikeaan ja edettyään noin 10 metriä jälleen käännöksen. Edettyään tähän suuntaan noin 10 metriä, ohjaaja kutsuu koiraa sekä jatkaa kulkuaan kohti lähtöpaikkaa. Liike päättyy perusasentoon.

4 40

OHJE: Korkeimpaan arvosanaan vaaditaan, että koira menee maahan merkittyyn ruutuun ja tulee nopeasti ohjaajan luo kutsun saatuaan. Suoritusta, jossa koira menee maahan yli 3 metrin päähän ruudun rajoista, ei hyväksytä. "Eteen"-käskyn lisäksi ohjaajalla on oikeus käskynä ja merkein ohjata koira ruutuun. Kaksi ohjauksikäskyä sallitaan arvosanaa alentamatta. Jokaisesta lisäkäskystä alennetaan arvosanaa ja kolmas lisäohjauksikäsky johtaa suoritukseen hylkäämiseen. Jos koira lähtee liikkeelle ohjaajan toisen käännöksen jälkeen mutta ennen kutsua, eikä muita virheitä ole, on arvosana 6. Jos koira nousee istumaan, on arvosana 8. Jos koira nousee seisomaan tai lähtee liikkeelle ennen ohjaajan toista käännöstä, suoritus hylätään.

6 NOUTO JA HYPPI YLI ESTEEN

Käskyt: "hyppy", "hae"

Koira on perusasennossa. Ohjaajan heitettyä tuomarin antaman noutokapulan yli esteen koira käskystä hyppää yli esteen, noutaa esiin ja hyppää takaisin esteeseen koskematta, istuu ohjaajan eteen tai sivulle ja tuomarin annettua luvan ohjaajan käskystä luovuttaa esiin. Käskyn "hae" saa ilman pistemennystä antaa viimeistään silloin, kun koira on ensimmäistä kertaa juuri ylittämässä estettä. Esteen korkeus on vähintään koiran säkäkorkeus, kuitenkin korkeintaan 1 metri.

3 30

OHJE: Varaslähdöstä, esiin "purskelusta tai sen pudottamisesta alennetaan arvosana. Pureskelun voimakkuus vaikuttaa arvosanaan, ja mikäli koira pureskelee esinettä koko ajan, on korkein mahdollinen arvosana 5. Jos koira pudottaa esiin ohjaajan ulottuviin, on korkein arvosana 7. Ellei ohjaaja ulotu ottamaan esinettä siirtymättä paikaltaan, suoritus hylätään. Jos koira joutuu etsimään esinettä hetken mutta työskentelee tauotta, arvosana ei alene.

Jos koira koskettua estettä, alennetaan arvosanaa. Kevytkin kosketus pudottaa arvosanan 8:aan. Jos koira jättää hyppäämättä jompaan kumpaankin suuntaan, suoritus hylätään. Noutoesine on 2×2×10 cm puukapula, jonka järjestäjä on varannut paikalle.

7 METALLIESINEEN NOUTO

Käskyt: "tuo", "irti"

Koira on perusasennossa. Ohjaajan heitettyä tuomarin antaman metalliesineen vähintään 10 metrin päähän koira käskystä noutaa sen ja palaa ohjaajan eteen tai perusasentoon sivulle sekä tuomarin annettua luvan käskystä luovuttaa sen ohjaajalle. Jos luovutus tapahtuu ohjaajan edessä, koiran on siirryttävä sen jälkeen perusasentoon.

2 20

Metalliesineen mitat:
päätykolmion sivu 7 cm
pituus 12 cm
langan paksaus 3 mm

OHJE: Varaslähdöstä tai esiin pudottamisesta ennen luovuttamista alennetaan arvosanaa. Jos koira pudottaa esiin ohjaajan ulottuviin, on korkein arvosana 7. Ellei ohjaaja ulotu ottamaan esinettä siirtymättä paikaltaan, suoritus hylätään. Jos koira joutuu etsimään esinettä hetken aikaa, mutta työskentelee tauotta, arvosana ei alene.

8 TUNNISTAMISNOUTO

Käsky: "etsi"

Jokaiselle ohjaajalle annetaan noutoesine ensimmäisen suorituksen yhteydessä. Ohjaaja merkkää esiin esineen kilpailunumeronsa ja pitää esinettä hallussaan tunnistamisnoutosuorituksen aloittamiseen asti. Ohjaaja on selin ja luovuttaa noutoesineen tuomarille tai liikkeenohjaajalle, joka koskematta esiin esineen käsin sijoittaa sen viiden muun samanlaisen esiin kanssa noutopaikalle (10 metrin päähän). Esineiden ei tarvitse olla uusia, mutta niiden tulee olla hyväkuntoisia. Tuomarin kehotuksesta ohjaaja kääntyy esiin päin ja koira noutaa käskystä numeroidun esiin. Työskentelyaika on enintään 3 minuuttia.

4 40

OHJE: Jos koira noutaa muun kuin ohjaajan merkityn esiin, suoritus hylätään. Esineen käsittely ja luovutus kuten kohta 6.

9 KAUKO-OHJAUS

Käskyt: "istu", "seiso", "maahan" ja käsi-merkki

Koira komennetaan maahan tuomarin ohjeen mukaan. Ohjaaja poistuu noin 15 metrin päähän koirasta. Tuomari tai liikkeenohjaaja, joka asettuu koiran taakse, näyttää ohjaajalle taulujen avulla, missä järjestyksessä hänen on käskettävä koiran istua, seisoa tai maata. Koira vaihtaa asentoa 6 kertaa. Suorituksen aikana koira ei saa siirtyä paikaltaan. Koiran täytyy muuttaa asentoa vähintään 4 kertaa.

5 50

OHJE: Ohjaaja saa käsi-merkein ja suullisesti käskä koiraa seisomaan, istumaan tai menemään makuulle. Osasuoritusten järjestyksen määrää tuomari tai liikkeenohjaaja. Jos koira siirtyy alkuperäiseltä paikaltaan enemmän kuin 3 kertaa oman mittansa tai ellei se vaihda asentoa vähintään 4 kertaa, suoritus hylätään.

10 KOKONAISVAIKUTUS

Arvosteltaessa kokonaisvaikutusta huomioidaan erikoisesti ohjaajan ja koiran yhteistyö sekä suoritusten aikana että niiden välillä. On myös tarkkailtava työskentelyn iloisuutta ja halukkuutta koiran roduonomainen temperamenti huomioon ottaen.

10
32 320

255—320 pistettä = I palkinto
224—254 pistettä = II palkinto
192—223 pistettä = III palkinto

19.11.1985

K: Missä asut ja miten?

V: Asun Ty-Gwyn'issä (valkoinen talo) Bryn'issä (kukkula) lähellä Abergavennyä, Etelä-Walesissa. Wales on yksi neljästä "maasta", jotka muodostavat Englannin saariryhmän. Meillä on tiilinen talo, jossa on kaksi kenneliä ja melkein hehtaari maata. Brynin kylässä on noin 144 taloa. Kylä sijaitsee lähellä Usk-jokea. Talomme on 3 mailia itään Abergavennystä, joka on hyvin vanha kauppakaupunki. Koko alue on erittäin hyvää metsästys- ja kalastusseutua.

K: Miksi valitsit kennelnimeksi PENROSE? Mitä se tarkoittaa?

V: PENROSE-nimen valitseminen oli luultavasti elämäni helpoin päätös. Kun ensi kerran anoin kennelnimä, halusin nimen joka on lyhyt, helppo lausua ja muistaa sekä kuulostaa walesilaiselta. PENROSE oli ensimmäisen talomme nimi, joten paitsi että se täytti kaikki nämä vaatimukset sillä oli myös tunnearvoa.

K: Kuinka kauan olet harrastanut "koirailua"?

V: Kauemmin kuin jaksan muistaa. Kasvoin yhdessä bordercollien, spanielien, vinttikoirien ja erirotuisten terrierien kanssa ja kaikki nämä koirat olivat työkoiria. En muista koskaan omistaneeni seurakoiraa.

K: Koska sait ensimmäisen koirasi ja mitä rotua se oli?

V: Vaikka perheelläni oli aina useita koiria, ensimmäisen oman koirani sain vasta mentyäni naimisiin. Se oli Englannin pointteri nimeltään PENEBECK RINESTONE, jota kutsuimme Willyksi. Sen oli siittänyt hieno CH.CROOKRISE FLINT. Willy oli tosi ystävä ja mahtava luonteeltaan.

K: Koska sait ensimmäisen chessiesi?

V: Ensimmäisen chessieni sain 1979. Se oli narttu ARNAC BAY BECK OF PENROSE, jonka vanhemmat ovat LACKALEE WALNUT OF SHARLAND & RYSHOT YANKES SEASTAR OF ARNAC.

K: Miksi aloitit chessien kanssa?

V: Voisin tiivistää tämän vastauksen yhteen sanaan "HAASTE", sillä sitä se oli. Koska pointtereiden koulutukseen tarvittava hyvä maasto puuttui, päätin etsiä toisen koirarodun. Asuimme jo Brynissä keskellä hyvää metsästysaluetta ja lisäksi oli Usk-joki aivan kylän laidalla. Tiesin, että rodun piti olla noutaja, mutta mikä? Sen piti olla koira, joka tekee työtä. En myöskään halunnut koiraa jolla on pitkä karva, joten sileäkarvaiset ja kultaiset olivat pois laskuista. Ajattelin pitkään labradoria, mutta kaikki mitä tämän rodun kanssa voi tehdä oli jo tehty. Lukemalla monia kirjoja palasin aina takaisin chessieen, mutta miten ja mistä saada sellainen! Oliko niitä yleensä ollenkaan Englannissa? Ainoa mitä sain irti metsästyskoiraihmisiltä oli "hanki itsellesi hyvä musta labradori". Paljon myöhemmin aivan sattumalta tapasin kaksi chessietä koiranäyttelyssä.

K: Onko Sinulla muita rotuja?

V: Minulla ei enää ole pointtereita, mutta miehelläni Stuartilla on kaksi Englannin springerspanielia; äiti ja tytär, FLY and GILLY. Ne eivät ole näyttelykoiria vaan työkoiria.

K: Ole hyvä ja kerro koirista, joita Sinulla on tällä hetkellä.

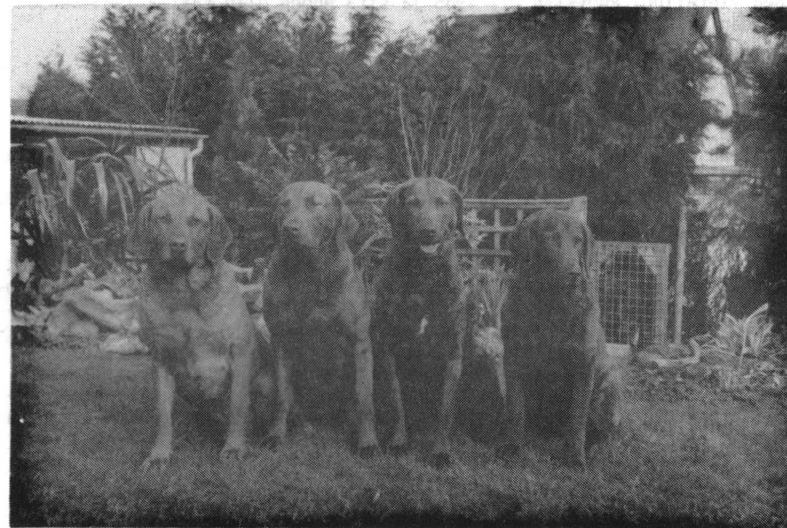
V: Ensinnäkin on vanha narttu BECK, josta jo mainitsin. Beck tuli minulle suoraan pentueesta 8 viikon ikäisenä. Se oli Lady Spencer-Smith'in kasvattama toinen pentue. Beck on eräs parhaista chesapeakeista, jota ensikertalainen voi toivoa. Se on erinomainen metsästyskoira ja on voittanut monia palkintoja sekä chessieitä että muita rotuja vastaan. Beck sijoittui parhaiten kerhon ensimmäisissä metsästyskokeissa. Se oli ensimmäinen chessie, joka voitti avoimen kaikkien rotujen metsästystestin. Helmikuussa tänä vuonna 7,5 v ikäisenä se oli neljäs kilpailussa, jossa kilpaili erittäin hyviä koiria. Beckin metsästyspalkinnot lyö laudalta sen näyttelypalkinnot, joita on paljon. En mainitse niitä kaikkia, mutta se on ollut rotunsa paras sekä näyttelyissä että työskentelyssä. Voitto-

ja on yli 70 ensimmäistä palkintoa, 14 rotunsa parasta, 3 näyttelyn parasta, mukaan lukien näyttelyn paras kerhon erikoisnäyttelyssä sekä kerhon Open Showssa, molemmat 1985.

Beck on osoittautunut erinomaiseksi jalostusnartuksi ja sen monet hyvät ominaisuudet ovat periytyneet sen jälkeläisille. Se on voittanut kerhon jalostusluokan ensimmäisen näyttelyn 1984, jonka arvosteli Mrs. Millie Bucholz, jolla on kennel CHESACHOBEES CHESAPEAKES Floridassa, USA:ssa. Millie sanoi Beckistä: "Kunniaksi rodulle, sillä kaikki sen jälkeläiset ovat ihania". Samassa näyttelyssä Millie antoi PENROSE BRONWENille, joka on Beckin tytär, Best in Shown.

Kun Beck oli noin kaksivuotias, tilasin toisen nartun Lady Spencer-Smithiltä. Beckin sisaruksi yhdistelmästä CHESTNUT HILLS ARNAC DRAKE (AM.CH.) & RYSHOT YANKES SEASTAR OF ARNAC. Pennut olivat noin 6 viikkoisia, kun menin katsomaan niitä ja valitsemaan DAWNin, ARNAC BAY DAWNFLIGHT OF PENROSE. Jos minun pitäisi tehdä valinta koirieni välillä, se olisi ilman muuta Dawn. Sen minuun kohdistuva jakamaton huomio, sen työskentely ja sen miellyttämisen halu ovat tehneet siitä parhaiten tunnetun chessien täällä. Dawn on myös voittanut monia, monia palkintoja, mutta sen metsästystaito on varsinaisesti tehnyt siitä kuuluisan. On myös sanottava, että Dawnin maineikkaat metsästystulokset ovat saaneet aikaan sen, että Englannissa chessien suosio on kasvamassa.

Beckin ensimmäisestä pentueesta (AUST.CH.CHOPTANK AUSSIE PRINCE SASE) pidin itselläni PENROSE AMERICAN PIE'n, joka on iso ruskea narttu. CRUSTY oli ensimmäinen chessie, joka sai täydet lonkkapisteet sen jälkeen, kun uusi arvostelu astui voimaan. Puolen vuoden ikäisenä se voitti harvinaiset rodut -luokan, oli paras pentu ja paras AVNSC walesilaisen kennelklubin valionäyttelyssä. Kahdeksankuisena se oli paras pentu United Retriever klubin valionäyttelyssä, tällä kertaa ensimmäisenä chessienä. Crusty on myös erinomainen metsästysnarttu.

Beckin toisesta pentueesta (AM.CH.CHESTNUT HILLS ARNAC DRAKE) pidin itselläni FIDGITin, PENROSE BEVERLY HILLS. Fidget on ehkä se, jota on helpoin käsitellä. Anoin sille nimen Fidget, koska se ei yksinkertaisesti jaksaa olla paikallaan, siinä on liikaa energiaa. Mielestäni se on ollut myös tuumin pennuistani, joten tiesin että sen on oltava hyvä. Fidgetin näyttelypalkinnot jatkuvat ja jatkuvat. Sen työskentely poikkeaa huomattavasti muiden koirieni työskentelystä, mutta se on silti hyvin nopea ja helppo käsitellä. Nuorin koiristani on PENROSE ECLIPSE ja se on ensimmäinen uros, jonka olen pitänyt. Tämän uroksen vanhemmat ovat ARNAC BAY ENDURANCE & CRUSTY, Beck on sen isoäiti. Kutsun sitä POTTER'iksi, koska pentuna se oli kuin vanha mies, joka vetelehtii siellä

täällä. Kun on vain kaksi kenneliä, joissa kaikki ovat narttuja, uroksen pitäminen on aina hankalaa, mutta Potter on hyvin hiljainen koira. Tänä kautena Potter on metsästännyt jonkun verran, mutta odotan siltä paljon ja luulen, että siitä tulee vielä parempi kuin Dawn.

- K: Onko mielestäsi erilaista kasvattaa ja kouluttaa chessejä ja muita rotuja ja jos on, niin mitä?
- V: Ilman muuta on. Melkein kaikki muut metsästyskoirat voidaan opettaa ja antaa pois, mutta ei chessiä. Rotuominaisuudet voivat olla koiran opettamiselle otolliset tai epäotolliset, mutta jos chessien pystyy opettamaan menestyksellisesti vain pilli apuna, jos pystyy ymmärtämään niiden vahvat ja heikot puolet, pystyy opettamaan minkä muun koiran tahansa. Koiran opettamisessa on monta "eitä" ja "juuta" ja voit olla varma, että jos erehdyt chessee muistaa sen vielä pitkään sen jälkeen kun sinä olet sen unohtanut.
- K: Mikä chessien ominaispiirteissä on positiivista ja mikä negatiivista?
- V: Mielestäni kuvaavin ominaispiirre on niiden paksu rasvainen vettä hylkivä turkki. Ne ovat käsittämättömiä totaalisessa kiintymyksessään ja rakkaudessaan "ihmisperheeseensä" ja tietenkin niiden tarve työskennellä varsinkin vedessä. Negatiivista on niiden koko ja paksu rasvainen turkki, jotka tekevät ne epäsoviviksi "talokoiriksi". Yhden kerralla vielä kestää.
- K: Oletko ollut tuomarina koiranäyttelyssä aikaisemmin? Minkä rotujen?
- V: Olen ollut tuomarina useissa pienissä kaikkien rotujen näyttelyissä. Olen ollut tuomarina myös metsästyskokeissa.
- K: Oletko vierailut Ruotsissa aikaisemmin?
- V: Edellinen vierailuni Ruotsiin oli 1985 ja sitä ennen olin täällä 1981 katsomassa teidän erikoisnäyttelyänne.
- K: Metsästätkö koiriesi kanssa? Kuinka usein?
- V: Tuohon iso KYLLÄ. Käytän kaikkia koiriani metsästämään riistaa, jonka toiset ampuvat. Suurin osa metsästysihmisistä ei edes tiedä, että käytän koiriani näyttelyissä. Lokakuusta helmikuun alkuun metsästämme 4-5 päivää viikossa. Viime kautena 85/86 lupasin metsästää koirien kanssa 6 päivää viikossa, mutta se oli ruumiillisesti raskasta minulle, ei koirille. Koiriani käytetään kaikenlaiseen metsästykseseen; lintujen ylös ajamiseen, etsimiseen, noutamiseen ym.
- K: Oletko kilpaillut metsästyskokeissa? Millaisin tuloksin?
- V: Kyllä, kaikki koirani ovat kilpailleet hyvin tuloksin. Kaikki ovat voittaneet palkintoja kokeissa, jotka ovat hyvin samanlaisia kuin teidänkin metsästyskokeenne. Me kutsumme niitä kylmäriista kokeiksi. Kaikki metsästyskokeemme tehdään elävän riistan kanssa kennelklubin sääntöjen mukaan. 12-24 koiraa kilpailee 1-2 päivän kokeissa. Kaikki riista on villiä ja tavallisesti se pitää ajaa ylös ennen ampumista. Kilpailevat koirat pyydetään sitten noutamaan ammuttu riista, joka voi olla kurppa tai hanhi ym. Kuitenkin useimmissa metsästyskokeissa käytetään fasaaneita. Vuonna 1984 Dawn teki historiaa voittamalla ensimmäisenä chessienä metsästyskokeen. Nykyään Dawnilla on 7 palkintoa ja jokaisella palkinnolla on oma tarinansa. Kolmella muulla chessiellä on kullakin yksi palkinto.
- K: Minkälainen on chessien tulevaisuus Englannissa?
- V: Vaikea kysymys. Minusta tuntuu, että rotu on nyt todella tulossa tunnetuksi. Vaikkakin sen kasvuvauhti on jotakuinkin huolestuttavaa. Toivon että rotu pysyy sekä näyttely- että metsästyskoirana, mutta entistä enemmän näkee pentuja käytettävänä näyttelykoirina.

Ruotsin Chessie-lehden artikkelista suomeksi kääntänyt IK